

# GAZETA TRANSILVANIEI

ANULU LV.

Abonamente pentru Anul-ungar  
Pe un an 12 fl., pe șase luni  
6 fl., pe trei luni 3 fl.  
Pentru România și străinătate:  
Pe un an 40 franci, pe șase  
luni 20 franci, pe trei luni  
10 franci.  
Se primumă la toate oficiile  
poștale din țară și din afară  
și la dd. colecători.  
Abonamentul pentru Brașov:  
la administrațiune, piațamara  
Nr. 80, etagiul I.: pe un an  
10 fl., pe șase luni 5 fl., pe trei  
luni 2 fl. 50 cr. Cu dusul în  
osă: Pe un an 12 fl., pe  
șase luni 6 fl., pe trei luni 3 fl.,  
15 bani.  
Atât abonamentele cât și  
inserțiunile sunt a se plăti  
înainte.

Nr. 59.

Brașov, Vineri, 13 (25) Martie

1892.

## La situațiune.

I.

Brașov, 12 Martie v.

Sunt două luni, de când s'a ținut în Sibiu ultima conferență generală a alegătorilor români din Transilvania și Ungaria. Nu se mai poate dice dér, că ne-am afla sub imediata impresiune a celorlalte petrecute în această conferență.

Fiă-care din noi va pute privi ađi lucrurile cu mai mult sânger rece. De aceea credem, că a sosit momentul, ca încunjurându frasele storăitoare, să ne dăm părerea asupra rezultatelor conferenței noastre dela 8 (20) Ianuarie a. c. cu totă obiectivitatea și serioșitatea, ce-o pretinde sânțenia cauzei noastre și gravitatea situațiunei, în care ne aflăm.

În ajunul întrunirii conferenței am ăis: „Este invederat, că succesul viitoare conferențe va atârna mai ales dela modul cum va fi pregătită“.

Pregătirea, de care vorbeam aici, fresce că nu putea să se refere numai la scurtul timp de 2-3 săptămâni, ce ne mai sta la dispozițiă până la întrunirea conferenței, ci se referea fără îndoie și la trecutul.

Măsura luată de cabinetul Szapary prin disolvarea dietei și stabilirea unui termen atât de scurt pentru noile alegeri, a venit și pentru noi Români totu așa de neașteptată, ca și pentru celelalte partide; cu toate acestea însă ea nu ne-ar fi surprinsă așa de mult, decât faimosele „divergențe“, ce le-au fost provocat câțiva membri ai comitetului nostru central electoral de atunci, atât în sinul acestui comitet,

cât și în afară de el prin ăiaristică, ar fi fost deja aplanate.

Aceste „divergențe“ existau în momentul, când s'a ivit necesitatea de a se întruni o nouă conferență românească. S'a mai întemplat ca, bolnăvindu-se președintele comitetului, totă sarcina de a face pregătirile pentru conferență să rămână asupra membrilor biroului din Sibiu, cari afară de unul, erau toți dintre aceia, cari înșiși provocaseră disensiunile.

Cum s'ar fi putut dér, ca tocmai acei omeni, cari au provocat, au nutrit și aștit necontenit disensiunile, să pregătescă conferența noastră așa, ca să nu se ivescă în sinul ei nici o disensiune, ori, ivindu-se, să potă fi delaturat efectul ei stricăcios solidarității naționale? Nu era, din contră, o urmare firească, ca dâșii, cari fuseseră trași la răspundere de comitetul trecut, pentru că au călcat disciplina de partid, să caute, spre a lor justificare, a transplanta disensiunile din comitet și în sinul conferenței?

Și așa s'a și întemplat. Biroul comitetului trecut, în lipsa președintelui, trebuia să convocă imediat comitetul, care la rândul lui avea să stabilească cum se cade programa lucrărilor conferenței.

Acăsta însă nu s'a făcut.

Ba ce e mai trist, nici chiar biroul n'a fost conchiămat la o ședință regulată, care să stabilească modul convocării și programa conferenței, și totă acțiunea comitetului înainte de conferență s'a redus la faptul, că vice-președintele din Sibiu s'a înțeles cu vice-președintele din Turda și ambii au conchiămat apoi conferența.

În asemeni împrejurări nu-i mirare, decât conferența s'a întru-

nită fără ca să afe un program gata și bine stabilit pentru lucrările ei.

Două cestiuni mari s'au adus înaintea ei: cestiunea atitudinii Românilor față cu alegerile dietale și cestiunea memoriului la Corónă.

În cestiunea primă delegații erau destul de bine orientați prin ăiaristica noastră națională și prin cele ce le-a esperiat dela 1867 încóce națiunea noastră.

În cestiunea a doua însă delegații noștri mare parte de loc nu erau orientați, parte erau rău orientați, ba chiar mistificați.

Astfelu numai se potă explica că, pe când în cestiunea atitudinii la alegeri a fost deplină unanimitate între membrii conferenței, în a doua cestiune, a memoriului, ei s'au despărțit în tabere și, pentru prima óră dela 1881 încóce, s'a luat de cătră o conferență națională română o hotărîre de așa mare importanță, ca aceea privitoare la memoriu, nu în unanimitate, ci numai cu majoritate relativă de voturi, cu acea îndulcire, că votarea nu s'a făcut în adunarea publică, ci în ședință secretă.

## CRONICA POLITICĂ.

— 12 (24) Martie.

Điarului „Pol. Corr.“ i-se serie din Budapesta, că în Mai c. vor fi convocate delegațiunile în Budapesta. Điarul „Magyar Hirnap“ ăice, că decât această scire se va adeveri, atunci se va presenta curioșă situațiune, de a se pregăti budgetul pe 1893 atunci, când budgetul pentru 1892 nu va fi votat încă de dieta din Pesta.

Điarele, ce le primim ađi din Pesta, spun, că deșbaterea asupra adresei de răspuns s'a sfirșit în ședința dela 22 Martie n. Cei din urmă vorbitori au fost

Bartha Miklos și Görffy Gyula, cari au vorbit de teoria celorlalte *trei factori* a lui Tisza Kálmán, cari sunt de lipsă pentru modificarea pactului dualist. Cuvântul de închidere la deșbaterea adresei de răspuns în ședința de ieri s'a dat lui Bokros, Irányi și Apponyi, după aceea urmă votarea. Resultatul nu-lu scim încă.

Se telegrafiază din Cernăuți, că între Armenii-Poloni și marii proprietari români din Bucovina, tratările cu privire la o acțiune comună la alegeri au rămas fără de rezultat. În urma acăsta se va face o mare schimbare în proporțiă de voturi a dietei provinciale bucovinene. Amândouă partidele se nisesc acum, ca să câștige pe marii proprietari liberali, pentru ca să-și asigureze o majoritate.

Scirile mai noue sosite din Berlin spun, că crisa ministerială continuă încă. Edițiile de dimineața ale ăiarelor celorlalte mai de frunte confirmă scirile de dimisionare a lui Zedlitz. Se crede, că crisa se va rezolva astfel, că Caprivi va rămâne cancelar și ministru de esterne, dér va renunța la postul de ministru-președinte, ér urmaș al lui în președințiă ministeriului va fi Bötticher. „National-Zeitung“ ăice, că precedentele acestei rezolvări vor fi, că Caprivi n'o se fiă tras în evoluțiunile politice prusiane. Se mai vorbește, că contele Caprivi pretinde unele garanții. — „Münchener Allg. Ztg.“ declară, că scirile colportate în străinătate despre o schimbare în politica esternă a Germaniei sunt lipsite de ori-ce temei. Ori cine ar fi urmașul lui Caprivi, ăice numita fóiă, n'ar pute să urmeze altă politică esternă, decât cea inaugurată și urmată de Bismarck.

„Hamburger Correspondenz“ anunță, că în republica Venezuela a izbucnit o revoluțiune. Republica acăsta are 2 milioane locuitori și se află în confederațiunea sud-americană. După Brasilia, Ar-

## FOILETONUL „GAZ. TRANS.“

(32)

### Inchisorile mele.

De Silvio Pellico.

LXXV.

În închisórea vecină, în care mai înainte locuia Oroboni, fură strămutați Marco Fortini și Antonio Villa. Celu din urmă, care mai înainte era puternic, ca un Hercule, în primul an suferi foarte multă tóme, ér când capătă mai mult de mâncare, nu mai avea capabilitatea de-a mistui. Se usca pe picior și abia când era pe sfirșite fú pus într'o închisóre cu aer mai sănătos... Soțul său, Fortini, îl îngrijia cu credință, așa și abatele Paulovich, care veni pe neașteptate din Viena, când fú informat de starea periculoșă a sănătății sale.

Deși nu mă lipiam așa de intim de el, ca de Oroboni, mórtea lui totuși mă întristă mult. Sciam, că părinții și miresa lui îl iubiau nespuse. El era mai mult de invidiat, decât de compătimit; aceia însă, cari rămaseră în urma lui, vai!...

Sub vărurile de plumb imi era vecin; une-ori Tremarello imi aducea

dela el versuri scrise de el, ér eu îi trimeteam de-ale mele. În versurile lui uneori se manifesta ună adencă simțemânt.

Mai, că mai mult îl iubiam după mórte, decât când era în viață, mai ales când am știut, că de grozav a suferit el. Deși era foarte religios, sermanul, totuși nu se putea împăca cu mórtea. Grozăvenia pasului din urmă al vieții sale a simțit-o în cea mai mare măsură și de-aceia adese-ori lăuda pe Domnal, dér striga plângend: „Nu-mi potă uni voința cu a ta, deși doresc foarte mult; fă o minune cu mine, Dóme!“

Nu era în el statornicia lui Oroboni, dér se nisua a i-o imita și susținea, că a iertat dușmanilor săi.

Spre sfirșitul anului (1826) se ađi într'o séră pe coridor sgomotu de pași, cari n'au fost destul de bine tănuși. Urechile noastre încetul de încetul căpătară o mare desteritate, așa că și cel mai mic sgomotu l'am fi știut deosebi. Se deschise o ușă; am aflat, că este ușa acelei închisóri, în care era avocatul Solera. Apoi deschiseră altă ușă; era dela închisórea lui Fortini. Din sgomotul câtorva voci deosebirăm pe cea

a căpitanului polițienesc. — Ce e acăsta? Facă cercetare la óră așa de înaintată? De ce?

Nu peste mult am ađit éráși voci pe coridor. Deosebiu glasul plăcut al lui Fortini. „Oh, sermanul de mine! Ceră iertare; am uitat un volum din breviarul meu acolo.“

Fugi îndată după breviarul uitat apoi se alătură éráși la ceta celorlalte. Se deschise ușa odăii dela trept și am putut ađi pașii până din jos de trepte; observăm, că cei doi omeni norocoși sunt liberați și deși mă durea, că nu potă să-i urmez, totuși m'am bucurat din inimă.

LXXVI.

Liberarea a doi consoți ai noștri să rămână óre fără urmări față cu noi? Cum s'a întemplat, că tocmai ei s'au liberat, ei dintre cari unul era osendit la 20, altul la 15 ani închisóre? Pe noi și pe atăți alții să nu ne-ajungă nici o rađă de grațiă?

Așa déră față cu cei ce n'au fost liberați nutresc prejudiții mai dușmane? Séu déră voescu să ne libereze pe toți, numai cât după intervale de timp, și pe câte doi? Déră peste câteva luni? Astfelu gândiam și nemiram o bu-

cată de vreme. Au trecut însă mai mult de trei luni, dér nu s'a mai întemplat nici o liberare. Cătră finea anului 1827 gândiam, că déră în Decemvre va fi jubileul grațiilor? Dér trec și Decemvre fără de-a se fi întemplat vre-o grațiare.

Tótă speranța mea era în véra anului 1828, fiind-că atunci se împlineau 7<sup>1</sup>/<sub>2</sub> ani, decât jumătate din pedepsa mea, care timp, după declarațiă împératului, trebuia să mi-se socotescă în 15 ani, computându-se robia mea începndu din ziua în care am fost prins. Déră însă închisórea preventivă, decât cât timp a durat procesul, nu mi-l'ar socoti, atunci 7<sup>1</sup>/<sub>2</sub> ani se împlineau în 1829.

Trecură însă toate termenele socotite de mine, fără de a-mi zimbi raza grației. Într-aceia lui Maroncelli i se iscă o umflătură la piciorul stâng. La început simțea puțină durere și cel mult, decât schiopăta puțin. Mai târziu însă numai cu mare chin purta lanțul și numai rar se plimba. Într'o dimineața de tómnă avu plăcere să iese cu mine la aer liber; deja încă era neau prin curte; într'un moment nenorocit, tocmai când nu-l'ineam de braț, lunecă și căd. Efectul acestei căderi fú că







Braut-Seidenstoffe schwarz, weiss, farbig von 45 kr. bis fl. 15. 65 — glatt und damafte u. (ca. 300 verſch Qual. u. Dispos.) verſendet roben- und ſtückweiſe porto- und zollfrei die Seiden-Fabrik G. Henneberg (K. und K. Hofliefer.), Zürich. Muſter umgehend. Briefe koſten 10 fr. Porto.

Cășăria Eggenberg

infintată în anul 1891 în castelul („Alt-Eggenberg).

Posta Eggenberg lângă Graz, Stațiunea calei ferate Graz

recomandă

P. T. d-lorū birtași și băcani

pentru vânzarea cu măruntul în pachete postale de câte 5 kile, Brutto pentru Netto:

Brânză de Eggenberg (Bierkäse) foarte fină, picantă și delicată, 1 lădiță à 12 tăblițe . . . . . fl. 1.20

Dto 5 lădițe à 12 tăblițe . . . . . „ 3.50

5 kilo brânză de burdufă grasă (Primsenkäse) specialitatea cea mai fină de Carpați . . . . . „ 3.90

5 „ „ de Elveția (Schweizerkäse) foarte fină Halbermenthaler . . . . . „ 3.80

5 „ „ escelentă de Știria, foarte aspră pentru bere „ 2.60

5 „ „ pentru lucrători à la Primsen . . . . . „ 2.20

5 „ „ Groyer, foarte fină . . . . . „ 3.20

5 „ untu pentru masă foarte fină . . . . . „ 7.50

5 „ Quargel de Olmütz specialitate . . . . . „ 2.60

Pentru vânzarea en gros, cu trimiterea prin calea ferată, mare-uită (Eilgut) dela 10 kile, Quargel dela 6 șocuri în sus. Impachetarea cu prețului costului propriu netto cassa seu cu rambursă. Gara Graz.

100 kile brânză de burdufă foarte grasă (Primsenkäse) . . . . . fl. 66

100 „ „ de Elveția (Schweizerkäse) foarte fină Halbermenthaler „ 75

100 „ „ escelentă de Știria, produsă națională . . . . . „ 40

100 „ „ pentru lucrători à la Primsen . . . . . „ 40

100 „ „ Groyer foarte fină . . . . . „ 64

100 șocuri Quargel de Olmütz, cea mai fină calitate . . . . . „ 66

100 lădițe Bierkäse picantă și foarte fină, expediția dela 10 lădițe în sus „ 50

Celul mai mare depositul cu toate celelalte soiuri de brânzetură cu prețurile de di. 806.1—2

De închiriat. Stupina Dómnei Julia Misselbacher situată în Cărpenești pe teritoriul Prejmerului este de închiriat. Pentru informațiuni a se adresa la dl. Ioachim Panczel avocat Brașov, Strada Sf. Ioan (ulița greerilor) Nr. 28.

Wilhelm Scherg & Comp., Brașov. Depositul în Piața-mare, recomandă pentru sezonul de primăvară și vară propriile produse Numai din lână curată, precum: Stofe pentru rocuri, — pantaloni, — pardesiuri, — paltone, — mantale de ploie, — cheviot, — cheviotkamm-garn, — și kammgarn; postavuri pentru oficeri și alte uniforme, precum și pleduri de bărbați și dame într-un bogat și frumos asortiment cu prețurile fabricii.

Mersul trenurilor

pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabilă din 1 Octombrie 1891.

Table with multiple columns showing train routes and schedules between cities like Budapest, Brașov, Sibiu, and Cluj. Includes sub-tables for specific routes like 'Budapesta-Predealu', 'Predealu-Budapesta', etc.